

Provocatief coachen is uitdagend en prikkelend

door Rob Kemperman

Op je vakantieadres ga je gemakkelijk voor de bijl; op de hoek van de straat laat je jezelf tekenen met een net wat grotere neus en alles wordt uitvergroot tot een karikatuur van jezelf. Het is bijna hetgeen wat het provocatieve coachen ook doet. Ook deze coaches maken een karikatuur van jouw probleem, met als doel om de absurditeit van het leven in te kunnen zien. Provocatief coachen is niet bedoeld om mensen te beledigen, maar om ze te helpen met een combinatie van contact, humor, provocatie en vrije associatie.

Het idee van provocatief coachen is tegenstrijdig met wat in de psychologie al jaren gewoon is. Kom je bij een 'normale' coach binnen, dan vertel je jouw probleem en er wordt gezocht naar een oplossing. 'Er wordt eigenlijk geleerd om afhankelijk te zijn', je gooit je probleem op tafel en verwacht een oplossing van de psycholoog. Bij het provocatieve coachen word je juist uitgedaagd om zelf een oplossing te vinden voor je probleem', aldus psycholoog Adélka Vendl. 'Humor is een belangrijk onderdeel van het provocatieve coachen'. Hiermee duidt zij op de manier van werken van deze coaches. Problemen kunnen in het absurde betrokken worden. 'Maar wel op een vriendelijke en prettige manier.'

Als voorbeeld hiervoor is er de cliënt die haar probleem maar blijft herhalen, waarop de coach reageert met: 'Vertel het nog tweemaal op een nieuwe manier, dan lees ik even m'n krant.' Een stukje humor waarbij men wordt gevraagd om eens wakker te worden en niet in het probleem vast te blijven zitten. Een ander belangrijk onderdeel is dat er een vertrouwensband ontstaat, zodat de cliënt zich ook daadwerkelijk kan openstellen. Iets wat volgens Vendl gebeurt als er op deze 'liefdevolle' manier geplaagd wordt. Een vriendschap waarin de coach verder durft te gaan dan een 'gewone vriend', omdat factoren als 'aardig gevonden willen worden' niet op de lange termijn meespelen. Volgens Adélka is er geen sprake van een 'Wijze' en een 'Hulpeloze', maar zijn er twee mensen waarvan er een toevallig therapeut is.

Zelf weer vooruit komen

'We leren mensen om zelf weer vooruit te komen en dat doen we op een nieuwe manier. Waar in de reguliere psychologie een oplossing voor je probleem wordt aangedragen motiveert de provocatieve coach mensen om zelf na te denken over de situatie en stelt deze hem in staat om

Adélka Vendl: 'Voor geïnteresseerden is er op maandag 7 juni een demonstratieavond aan de Soestdijkseweg 329 in Bilthoven.'

zelf oplossingen te bedenken. 'Een mens is sterker dan we af en toe denken, wij helpen om de juiste route naar een oplossing te vinden', aldus Vendl. Het leven is volgens Vendl niet voorzichtig, maar juist veranderlijk, leuk en soms stom. 'Dat is iets wat ik mensen probeer duidelijk te maken'. Het grootste verschil met de reguliere psychologie vind Adélka dat provocatieve coachen geen zendingdrang hebben. 'We willen mensen het op eigen kracht leren oplossen. Dit gebeurt door het bewandelen van zijpaden die in de reguliere psychologie niet bewandeld worden. Door problemen uit te vergroten helpt de therapeut relativeren. Door gekke adviezen moet de cliënt denken: 'Ik ga zelf maar aan de slag. Zodoende wordt het probleem op een andere manier aangepakt'.

Oorsprong

Frank Farrelly is de Amerikaanse grondlegger van het provocatieve coachen. Met zijn boek *Provocative Therapie*, legt hij de bedoeling uit van het anders gaan benaderen en behandelen van cliënten. Ook in Nederland is hierover een boek op de markt gekomen, geschreven door Jaap Hol-

lander en Jeffrey Wijnberg. 'Coaches, trainers en therapeuten zijn opgeleid om hun cliënten naar de mond te praten.' Dat is wat te lezen staat in het Nederlandse boek *Provocatief Coachen*. Met die woorden maken de schrijvers in één klap duidelijk wat volgens hen het probleem is en dat de therapeuten anders te werk zouden moeten gaan.

Adélka Vendl

Adélka is opgeleid als arbeids- en organisatiepsycholoog en verleende als psycholoog en provocatieve coach zijnde al eerder haar medewerking aan de instructie DVD van het boek *Lachen met lef - hoe leer ik provocatief coachen?* Nu is ze druk bezig met het schrijven van een boek over het provocatieve coachen.

Demonstratieavond

Voor geïnteresseerden is er op maandag 7 juni een demonstratieavond aan de Soestdijkseweg 329 in Bilthoven en uiteraard biedt het internet ook mogelijkheden. Op www.deprovocatievecoach.nl wordt nog meer uit de doeken gedaan van het werk van de provocatieve coach, een coach die uitdaagt met een stukje humor.